

INFO

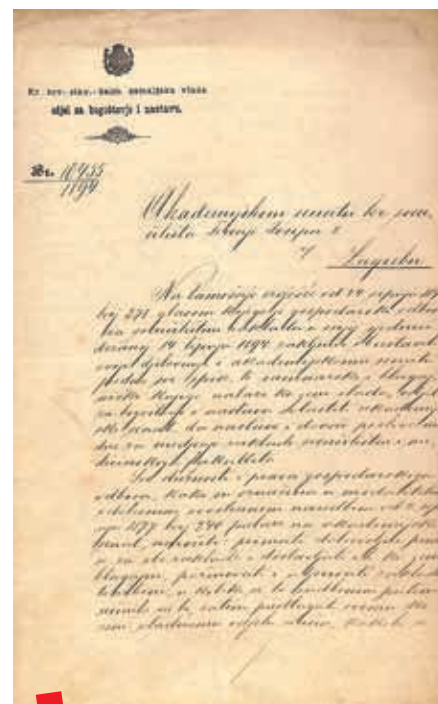
Inventar i gradivo zbirke HR-UNIZG-3 Sveučilišne zaklade dostupni su u digitalnom obliku na portalu Vizbi.UNIZG: <https://unizg.eindigo.net/?pr=i&id=32314>

Vončina, Svetozar Kušević, Makso Piškorac, Ante Jakić, Franjo Lovrić i Matija Mesić kao izvjestitelj. Godine 1862. odlukom Kraljevskog namjenskičkog vijeća formiran je poseban odbor koji je vodio dnevnik onih darova koji će stizati za otvaranje sveučilišta. Njegovi članovi bili su: predsjednik Ambroz Vranyczany, potpredsjednik Mojsije Baltić te Miroslav Kulmer, Škender Egersdorfer, Ante Jakić i Matija Mesić. Godine 1867. dolazi do izdvajanja odbora na način da je Akademija preuzela u svoje ruke vođenje poslova koji su se odnosili na nju. Time od 1867. do 1877. brigu o sveučilišnoj zakladi vodi poseban sveučilišni odbor čiji je prvi predsjednik bio Ambroz Vranyczany, a nakon njegove smrti Mojsije Baltić, članovi: Miroslav Kulmer, Škender Egersdorfer i Ante Jakić, dok je izvjestitelj bio Matija Mesić. Godine 1877. biran je novi odbor iz sveučilišnih redova kojega je činilo pet profesora od kojih je jedan bio predsjednik, a jedan izvjestitelj. Predsjednici Gospodarskoga odbora za sveučilišnu zakladu bili su: Matija Mesić, Stjepan Spevec, Aleksandar Bresztyenszky i Franjo Marković, dok je izvjestitelj 15 godina bio Blaž Lorković. S obzirom na prestanak pritjecanja prinosa Odbor je 1894. prestao djelovati. Preostale sitne poslove od sveučilišne zaklade koji su još preostali preuzeo je Akademički senat. Nakon Lorkovića, izvjestitelj je bio sveučilišni kvestor Franjo Pevalek. Godine 1894. napravljene su izmjene Zakonskog članka ob ustrojstvu sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu iz 1874., međutim, čl. 80. o pokrivanju sveučilišnih troškova u kojem se spominje sveučilišna zaklada nije se mijenjao. Godine 1895. glavnica sveučilišne zaklade iznosila je 576.575 forinti, a 1900. narasla je na 666.788 forinti i 14 novčića da bi na kraju Prvoga svjetskoga rata iznosila oko milijun forinti. Godišnje je zemaljskome proračunu privedeno između 20.000 - 24.000 forinti.

Zaklade su nakon Prvog svjetskog rata propale i izgubile na vrijednosti koju su ranije imale. Poslije Drugog svjetskog rata zaklade u Hrvatskoj prestaju postojati, a njihova je imovina nacionalizirana. Unatoč tome, Statut Sveučilišta u Zagrebu iz 1959. godine u glavi IX pod nazivom „Sveučilišne i fakultetske zaklade“ kroz članke 141-143 govori o mogućnosti osnivanja zaklada od strane Sveučilišnog ili fakultetskoga savjeta. Na temelju donacija iz dijaspore Senat Sveučilišta u Zagrebu je na sjednici održanoj u svibnju 2010. godine donio odluku o osnivanju Zaklade Sveučilišta u Zagrebu za stipendiranje studenata, koja je osnovana i registrirana sukladno odredbama Zakona o zakladama i fondacijama pri Ministarstvu uprave. Zaklada je osnovana i djeluje sa svrhom dodjele stipendija redovitim studentima Sveučilišta u Zagrebu lošijega imovinskoga stanja, odnosno bez roditeljske potpore kao i stipendiranje studenata iz inozemstva podrijetlom iz Hrvatske koji dolaze na Sveučilište u Zagrebu radi učenja hrvatskog jezika. Zaklade se spominju i u aktualnom Statutu Sveučilišta u Zagrebu iz 2023. godine. ■

Sveučilište u Zagrebu

Dopis Odjela za bogoštovje i nastavu iz 1894. kojim se Akademičkom senatu Kr. sveučilišta u Zagrebu Franje Josipa I. prepuštaju poslovi vođenja Gospodarskog odbora za sveučilišnu zakladu, Arhiv Sveučilišta u Zagrebu

Obveznica iz 1868. za Zakladu jugoslavenskoga sveučilišta u Zagrebu